

Tallinna POLÜTEHNİK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteivärv. direktori, EKAÜ komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 35 (106) Laupäeval, 15. novembril 1952. a. IV aastakäik

Rohkem tähelepanu tööstuspraktikal tehtavale teaduslikule tööle!

Neljapäeval, 13. novembril algas meie instituudi üliõpilaste teaduslik konverents suvisel tööstuspraktikal teostatud töödest. Selliseid konverentsi on meil korraldatud 1949. aastast alates ning konverentsid tööstuspraktikast on muutunud traditsiooniks, ürituseks, mis annab palju kasulikku nii praktikal viibinutele kui ka nendele, kellel tööstuspraktika seisab alles ees.

Kvalifitseeritud eriteadlaste — kommunismiehitajate tehniline juhtiva kaadri ettevalmistamine pole mõeldav ainult teoreetiliste teadmiste baasil. Peamine on osata omatud teoreetilisi teadmisi rakendada praktikasse, õppides ühtlasi praktika kogemustest, praktika vajadustest.

Meie maa instituudid annavad igal aastal kodumaale tuhandeid insenere, kes asuvad tööle mitmesugustel juhtivatel kohtadel töölistes. Nende hulgas on neid, keda nii alluv kui ka juhtiv personal kõhlematut ja austusega nimetas insenerideks nende oskuse töötutungida peensustesse praktika küsimustes, oskuse tööltu rakendada haldasi teoreetilisi teadmisi tootmistöö töhustamiseks.

Kuid on meie lõpetajate hulgas ka neid, kes kauaks ajaks pälvi- vad endile tehases „noore spetsialisti“ nimetuse, kellel kulub kaua aega, enne kui nad hakkavad elama sisse tehase endi ja õpivad katutama oma teoreetilisi teadmisi. Meie ülesanded on välida sellist kabinet-i-inseneride kujunemist meie instituudis.

Meie kodumaale on praegu rohkem kui kunagi varem vaja kõrgesti kvalifitseeritud eriteadlasti, insenere, kes võiksid astuda ühte riivi, õlg-õla kõrvale kogenud inseneride-praktikutega, omades seejuures eelisena teadmisi kogu kaasaegse nõukogude teaduse saavutustest oma erialal. Meie võtmele selliste eriteadlaste ettevalmistamise eest. Sellest võtlusest võtab osa ka Üliõpilaste Teaduslik Ühing. Ülesanded, mis seisavad teaduslike ringide ees nii tööstuspraktika läbiviimisel kui ka jooksva loomingulise koostöö organisatsiomisest tehastega, on väga suured. Kaugeltki mitte kõik üliõpilased ei ole täiel määräl aru saanud nendest ülesannetest. Meil ei ole palju näiteid tuua suurest abist noortöölistele ja tootmisel töölist abi osutanud uurimis. öödest ning ratsionaliseerimistest. Ikkagi annab veel tunda organiseerimatus, ebakindel orienteerumine tehase probleemides. Kui meil käesoleval aastal on põhjust teatalval määratud rahu ja jääda soojusenergeetikute praktikaga põlevkivibasseini elektrijaamades, siis seda vähem põhjust on rahule jääda nii elektrikute kui ka keemikute praktikaga Leningradis ja mujal. Siin on süüdi eelkõige UTU nõukogu, kes ei kasutanud kaugeltki kõiki tema käsitutuse olevaid vahendeid 1952. a. suvise töö. uspraktika ettevalmislamisel. Ringide vanemad ei olnud ilmselt kõigile sellele ette valmistatud, nad ei olnud uurimistööde initsiatoreiks. Praktika juhendajad võtsid praktika individuaalülesandeid, mis peaksid kuiju-nema edasisteks põhjalikumateks uurimusteks, sageli väga formaalselt, tungimata asja sisusse. Selle tulemuksena muutusid individuaalülesanded lühikeseks liisa-aruaneks tavalise praktika-aruande juurde. Sellisest individuaalülesandest pole aga mingit kasu.

Vähe tegeles tööstuspraktika ettevalmistamise ja läbiviimisega komsomoliorganisatsioon. Teaduskondade ja kursuste bürood ei luhrenud tööstuspraktikat puutuvaks oma küsimustele ringi. Hoopis kõrval jäägi kogu sellest üritusest aga a/ü organisatsioon.

Meil on sellel alal mitmete aastate kogemused, mida me aga ei ole osanud kasutada. Käesolev tööstuspraktika konverents annab meile võimaluse arendada laialdasi diskussioone teostatud tööde ümber, annab võimaluse kriitika ja enesekriitika õhkkonnas aru-tada uurimiste teostamise kõrval ka praktika organiseerimise küsimusi, mis võimaldab esile tuua puuduste põhjusi ja parandada meie tööd.

Miks ma astusin ÜLKNÜ-sse

Meie sugupõvel seisab ees ja tömmata endaga kaasa ka suur ja vastutusrikas ülesanne: töötajate, talupoegade ja intelligentsi hulki — selline on ülesanne konda. See nõuab suuri pingutusi, kõigilt töötajailt. Kuid kommunistmiekhitajad ei karda raskeksi, sest neid juhib Nõukogude Liidu Kommunistlik Partei, kellega kõrvuti sammub ustav abi-line ja võitlusreserv Üleliiduline Leninlik Kommunistlik Noorsoo-ühing. ÜLKNÜ on tules kasvatatakud miljoneid võitlejaid meie rahvas, ei ole kerge ega lihtne. Ta nõuab igalt meie ühiskonna liikmet kogu tema jõudu ühise türituse heaks. Meie, noored, suudame oma energiat paremini rakendada kommunistlikku noorsooühingusse kuuludes. „Kommunistlik noorsooühing on meil alati seisnud meie võitlejate esiridades“ — need on meie suure juhi seltsimees Stalini sõnad. Astudes kommunistlikku noorsooühingu ridadesse, kuulun minagi võitlejate esiritta. Olen teadlik nende ülesannete suurusest, mis seisavad minu ees. Kuid ÜLKNÜ õpetab oma liikmeid mitte kartma raskusi ja minagi tahan olla üks neist väsimatuist võitlejaist parema tuleviku nimel.

E. MURDE (K-31)

Все силы на выполнение решений XIX съезда партии!

4 ноября сего года состоялось съездом к возлагаемым на них обязанностям, так например, член бюро комсомола механического факультета Шифрин сорвал организацию вечера встречи студентов младших курсов со старшими.

Собрание отметило, что в настоящее время повышается воспитательная роль преподавателей, но, к сожалению, в этом у нас имеются еще существенные недостатки.

Еще не все преподаватели требуют от студентов аккуратного посещения лекций, культурного и вежливого поведения студентов как в помещении института, так и вне его.

Ряд преподавателей недобросовестно подготавливает и проводит политеоседы в учебных группах.

Некоторые преподаватели мало интересуются учебным процессом и успеваемостью студентов. Так, например, профессор математики Борквелл отказывался давать студентам консультации о периоде до годовщины Октябрьской революции.

Отмечалась также слабая освещенность нашей библиотеки нужной литературой и особенно специальной технической литературой, необходимой для выполнения курсовых и дипломных проектов.

Шло плохо работает хозяйственная часть нашего института, где руководитель тов. Наду. Так, например, уже продолжительное время в аудитории 22 разошто окно и аудитория плохо освещена, но на это никто не обращает никакого внимания. Нет приспособлений, чтобы повесить схемы, диаграммы, плакаты.

Ни общественные организации, ни преподаватели не обращают внимания на то, что некоторые студенты портят инвен-

тарь, халатно обращаются с приборами, вызывая в них помехи.

Комендант общежития Лайсар плох борется за чистоту и порядок в вверенных ей общежитиях, за образцовую дисциплину в них и за выполнение студентами правил внутреннего распорядка.

На соорании критике подвергся и такой вопрос, что некоторые товарищи настолько загружены общественными поручениями, что они не в состоянии работать над диссертациями по повышению своей квалификации, в то время как ряд товарищев успешно работает над научными работами или уже защитил свои диссертации.

Решения XIX съезда требуют, чтобы все технические кафедры теснее держали связь с производством, помогали бы ему и вносили все то новое, без чего невозможно развивать наше производство. Об этом наши кафедры зачастую забывают. Слабо обстоит вопрос и с организацией общественного питания студентов. Необходимо наладить работу столовой и увеличить пропускную способность буфета. Иной вопрос о питании часто является причиной опозданий студентов на лекции и т. д.

Собрание приняло решение, которое поможет ликвидировать имеющиеся недостатки и мобилизует коллектив на выполнение решений XIX съезда Коммунистической партии Советского Союза.

К. МЯЭОТС (ММ-75)
Э. ГАЛИНСКИЙ (ММ-75)

Пользуйтесь кабинетом марксизма-ленинизма

Глубокие знания марксистско-ленинской теории есть основа основ практической деятельности каждого советского человека в любой отрасли работы.

Особое значение изучение теории и истории большевизма приобретает на современном этапе, в период обострения борьбы против растленной империалистической идеологии, борьбы с пережитками в сознании людей. Изучение марксистско-ленинской теории не сводится к заучиванию ее положений. В. И. Ленин резко выступает против начечников, верхоглядов, которые, заучив только коммунистические лозунги, думают, что они уже коммунисты.

«На место старой учебы, ста-

рой зурбажи, старой муштыры

мы должны поставить умение взять себе всю сумму человеческих знаний и взять так, чтобы коммунизм не был бы у нас чем-то таким, что заучено, а был бы таким, что Вам самими продумано, был бы теми выводами, которые являются неизбежными с точки зрения современного образования», писал Ленин.

В этом указании В. И. Ленина глубоко определена сущность марксистско-ленинской учебы.

Большую роль в овладении теорией марксизма-ленинизма играют наглядные пособия по истории партии. Наглядные пособия дают возможность глубоко понять и осознать теорию и историю большевизма. Такие наглядные пособия по истории, как: альбомы по истории партии по главам, альбом «О Великой Отечественной войне», имеются у нас при кабинете марксизма-ленинизма. Кроме этого, в кабинете марксизма-ленинизма имеется разнообразная литература по марксистско-ленинской теории, которая способствует углублению знаний по овладению теорией марксизма-ленинизма: Сочинения Маркса, Энгельса, Ленина, Сталина; Консультации I, II, III и IV главам краткого курса в помощь изучающим И-

тию и по XIX съезду партии. Литература, вырезки газетных статей имеются как на эстонском, так и русском языках. Кабинет марксизма-ленинизма принимает заявки на подбор лозунгов, выставок для красных уголков общежитий, на лекции по международному положению, снабжает студентов, преподавателей, ведущих политбеседы, наглядными пособиями, подбирает литературу для студенческих докладов, теоретических конференций, дает консультации по теории марксизма-ленинизма.

М. ПЕТРОВА,
зав. кабинетом марксизма-ленинизма

«Активист» АГИНСКИЙ

Недавно кончил свою работу XIX съезд партии. Недавно весь советский народ праздновал XXXV годовщину Великой Октябрьской социалистической революции. Весь советский народ встречал эту знаменательную дату новыми успехами во всех областях социалистического строительства. Наша задача, задача студентов — успешно овладевать знаниями и неуклонно повышать свой идеально-политический уровень.

Не совсем благополучно обстоит дело у нас в группе. Некоторые комсомольцы не понимают своих прямых обязанностей, так, например, известный «активист» Агинский систематически пропускает учебные занятия. На неоднократные предупреждения со стороны товарищей группы, преподавателей и деканата, тов. Агинский дает «миллионы обещаний» исправиться, однако все это только слова. Тов. Агинскому удалось так затуманить глаза некоторым комсомольским руководителям института, что они предложили группе выдвинуть его в бюро механического факультета.

Недавно тов. Агинский получил замечание в приказе директора, но опять-таки это на него мало подействовало, он опять пропускает занятия. Приведем еще один факт. Тов. Агинский как в прошлом, так и в этом году ни разу не принимал участия в работах по благоустройству города. Это положение крайне нездоровое. Тов. Агинский Попытка покончить с разгильдяйством и взяться за нормальную систематическую работу!

ГРУППА ММ-35

Käesoleva aasta tööstuspraktika

Teoreetilise õppetöö kõrval omab suurt tähtsust noorte inseneride ettevalmistamisel ka tööstuspraktika, mille eesmärgiks on teorias omandatud teadmiste süvendamine, kontrollimine ja rakendamine praktikas.

Nagu igal aastal, nii ka tänavu suundusid meie instituudi vanemate kursuste üliopilased pärast teoreetilise kursuse lõpetamist tööstuspraktikale meie kodumaa eesrindikemaisse tööstusettevõtisse ja ehitusplatsidele.

Nii sooritásid ehitusteaduskonna üliopilased käesoleval aastal tööstuspraktika meie vennasvabariikide ehitusplatsidel, Moskva kõrgehitustel ja ehitustrustides, Nõukogude Liidu suurema teraskonstruktioonide trusti „Stal'konstruktsija“ osakondades Moskvas, Zdanovis, Rostovis ja Tserepovetsis, kus nad tutvusid eesrindlike nõukogude ehitusmeetoditega ja moodsa tehnikaga. Samma teaduskonna üliopilased arhitektid sooritásid praktika projekteerimisorganisatsioonides Lenigradis, Moskvas, Gruusias ja mujal. Osa üliopilasi võttis osa meie kodulinna väljaehitamisest ja Eesti NSV sovhooside ja kolhooside projekteerimisest.

Keemia-määteaduskonna üliopilased said häd praktilisi kogemusi ja tutvusid keemiatööstuse seadmetega sellistes eesrindlikest tehasest nagu Stalini-nimeline Batumi naftatöötlemise tehas, Nižne-Tagili koksi-keemiatehas Uralis, Tšernoretsenski keemia-kombinaat Dzeržinskis, Leningradi keemiatehased „Krasnyj himrik“ ja Nevski keemiatehas, aga samuti kohalikes põlevkivi-keemikombinaatides Kohtla-Järvel ja Kiviõlis. Määteaduskonna üliopilased tutvusid praktikal ja ekskursioonidel Moskva-lähedase ja Donetsi sõebasseiniga ning ENSV põlevkivikombinaadi „Eesti Põlevkivi“.

Mehaanikateaduskonna üliopilased-energeetikud viibisid tööstuspraktikat Leningradi, Moskva, Gruusia ja Eesti NSV soojus- ja hüdrojõuaamades, tutvusid elektrimasinaehitusega Leningradi tehases „Elektrosoila“, Harjovi elektromehaanikatehases ja ka kohalikus tehases „Volta“. Mässinaehitusharu üliopilased viibisid Minski Riiklikus Autotehases, kus valmistasid veomasinaid kommunismi suurehitustele, Leningradi Stalini-nimelises metallitehases, samuti Voskovi- ja Sverdlovi-nimelistes tehases ning muud.

Majandusteaduskonna üliopilased sooritásid praktika tehases «Прокторная мануфактура» Moskvas, Nevski masinatehases Lenigradis, Leningradi ja Eesti NSV raudusorganisatsioonides. Uldiselt ulatub aasta välitel kasutatud tööstuspraktika baaside arv sajani, millest suurem osa asetseb vennasvabariikides. Seejuures olid paljud suured ja eesrindlikud tööstusettevõtete tänavu instituudid poolt kasutusel esmakordelt, näit. Stalini-nimeline Batumi naftatööstus, Nižne-Tagili koksi-keemiatehas, Minski autotehas, Mosenergo soojusjõuaam Stalino-gorskis ja veel rida teisi tehasid, kus üksikud üliopilased viibisid diplomieelse praktikal.

Vastavalt sellele suurennes ka vennasvabariikidesse tööstuspraktikale siirdunud üliopilaste arv. Nii näiteks möödunud aastal sooritas praktika vennasvabariikide tehasest ja ehitusplatsidel 275 üliopilast ehk ligi 50% praktikal viibinud üliopilaste arvust, tänavu aga 385 üliopilast ehk 61% praktikal viibinud üliopilastest. Kui möödunud aastal tööstuspraktika toimus peamiselt kõikides teaduskondades suvekuudel, siis tänavu haarab praktika peaegu terve aasta.

Uldiselt möödus kogu tööstus-

praktika ladusasti, kusjuures oli marga üliopilasi tösisemat suhtumist praktikasse. On tõusnud nii töödistipliin kui ka üliopilaste aktiivsus üniskondlikust elust osavõtmisel. Üliopilased võisid osa lepinguliste uurimistööde läbiviimisest. Kohtla kombinaadis põlevkiviretorde materjalide bilansi koostamisest võttis osa praktikantide grupp 100%-lisest, mille tulemusena parandati tootmisprotsessi ja suurendati sedamete läbislaekvõimet.

Hulgaliselt korraldati praktika välitel ekskursioone teistesse eesrindlikest tehasest ja elektrijaamadesse.

Kuid praktika kulgemisel esines ka rida puudusi. Kõik ettevõtted ei suutunud täie töösidusega praktikal viibivate üliopilaste juhendamisesse. Eriti tuleb seda rõhutada ENSV-s asetsevate tööstusettevõtete kohta. Kuigi enamus juhendajaid täitis oma ülesanded eeskujulikult, ei suutnud mõned kateedrid tagada üliopilaste juhendamist, mille töö see jää nõrgaks (näit. ehitustööde teostamise kateeder), mille all kannatasid eriti III kursuse üliopilased, kes viibisid tööstuspraktikal esmakordelt ja seda enam vajasid head juhendamist.

Tööstuspraktika programmide oolid mõnes kateedris koostatud üldsonaliselt, üheski programmis ei antud vajalikku kirjandust praktikaperioodiks. Nõrgalt kontrolliti üliopilaste individuaalülesannete täitmist.

Kokkuvõttes võib tänavust tööstuspraktikat lugeda õnnestunuku. Kuna sel sügisel toimub Kõrgema Hariduse Ministeeriumi tööstuspraktika baaside ümberjaotamine vastavalt uutele nõudmistele, siis on seega loodud eeldused eeloleva tööstuspraktika veel paremaks läbiviimiseks.

V. KESKULA,
TPI tööstuspraktika juhataja

PRAKTIKAMÄRKMEID MOSKVAST

Viibides suvel ehituspraktikal Moskvast oli meil võimalus põhjalikult tutvuda nõukogude eesrindliku ehitustehnika uusimate saavutustega.

Praktikaobjektiks oli NSVL Teedeministeeriumi 27-korraseliline kõrghoone Punaste Värvavate juures. Nagu kõikide Moskva kõrghoonete, nii ka nimetatud hoone arhitektuur ja kujundus on teostatud sotsialistliku realismi vaimus, peegeldades iidse Moskva arhitektuuri ajaloolisi ja rahvuslike traditsioone ning hoolitusi inimese eest.

Välismaises kõrgehituses kasutatava teraskarkassi asemel kasutatakse Moskvast esmakordelt maailmas raudbetoonkarkassi kõrgehituses. Raudbetoonkarkass omab teraskarkassiga võrreldes mitmeid eeliseid: ehitusterase kulu väheneb 20-30% võrra, sureneni hoone jätkus ja tulekindlus. Raudbetoonkarkassiga on

seega kergem saavutada hoone nõutavat jäikust, — nimelt nõutakse, et hoone kõrgeima osa horisontaalpaigutus maksimaalselt tuulesurvele ei ületaks 0,1% hooone kõrgusest. Ameerika „pilvelöhkujate“ juures on aga lubatud vastavalt 0,2%, mistõttu nende kõrghoonete ülemised korrasid kõiguvad suures ulatuses, muutes elamise neis väga ebamugavaks. Üheks põhiliseks erinevuseks on ka see, et karkassi sõlmend ei moodusta neetimise teel, nagu seda tehasest välismaal, vaid keevitatakse, mis tunduvalt hõlbustab tööd ja lühendab karkassi monteerimise aega. Samuti saavutatakse sellega ka suurt terase kokkuhoidu.

Moskva pinnas on küllaldaselt ka ehitusalus tavalistele 10-12 korraselistele hoonetele, kuid, et taluda selliseid tohutuid kõrkuusi, nagu seda on kõrghooned,

selleks tuli välja töötada uut tüüpiku vundamenti.

Peab märkima, et Ameerika „pilvelöhkujad“ on rajatud kaljusele pinnasele, mis tunduvalt kergendas nende püstutamist. Nõukogude insenerid ületasid kõik tehnilised raskused ja projekteerisid kõrghoonetele karpvundamendid. Karpvundament kujutab endast hiiglaslikku õõnsat raudbeoonplaati keskmise paksusega 5,5 m. Vundamenti on paigutatud keldriiruumid keskmise kõrgusega 3,5 m. Ettekujutuse sellise vundamendi suurusest annab kas või see, et meie praktikaobjekti vundamenti tegemiseks kulus üle 10 000 m³ betooni.

Ligi kaks kuud kestnud praktika kõrgehitusel ja arvukad ekskursioonid Moskva eeskujulikke ehitusplatsidele andsid rikkalikke praktilisi kogemusi ning kinnitasid ja süvendasid instituudis omandatud teoreetilisi teadmisi.

A. SUMBAK (E-71)

Jöö geoloogiaringis

Arvestades asjaolu, et määteaduskonnas esimestel kursustel geoloogilised distsipliinid moodustavad erialaste ainete põhiosa, loodi käesoleval semestril geoloogiaring. Seega liikvideeriti ka töösine lünk „määmeeste“ osavõtus teaduslike ringide tööst.

Tööst geoloogiaringis võtab osa 39 üliopilast I ja II kursuselt. Liiga vähest huvi ringi töö vastu on üles näidanud III kursus, olgugi et ka seal geoloogia on ainukeseks erialaliseks.

Iseseisva teadusliku töö raames teostavad ringi liikmed juhendava õppejõu sm. Reieri juhtimisel laiaulatuslikke töid. Nii grupp II kursuse üliopilasi uuriib Kopli poolsaare rändrahnude petrograafiat, mis võimaldab kindlaks määratada jäät leviku-suunda. Sama rühma üliopilased uuriavad dolomiidistumuse protsessi kohalikes lubjakivides, Lasnamäe lademe lõhedes esinevaid

mineraale ja teisi huvitavaid probleeme. III kursuse üliopilased uuriavad püriidikihi geoloogiat ja mineraloogiat. Kõik need tööd teadusliku tähtsuse kõrval aitavad süvendada loengumateriale ning annavad üliopilastele kogemusi iseseisvaks uurimistööks.

Esimene kursuse üliopilased esitavad ringi töökoosolekuil terve rea referatiivseid töid, nagu „Stalniki looduse ümberkujundamise plaani mõju geoloogiliste protsessidele NSV Liidu kõrbede, poolkõrbede ja stepialadel“, „Elu tekkimine maaeral“, „Geofüüsikalised uurimismeetodid“, „Lössi tekke teoriaid“ jt.

Ringi kaugemas tulevikuplaanis on geologilise ekskursiooni korraldamine suvisel õppeveahajal, et tutvuda ENSV geoloogiaga ja omandada kogemusi geoloogilisteks töödeks.

K. HINSBERG (O-51)

KASULIK TÖÖ

Eesti NSV Hüdrometeoroloogia Valitsuse asutused kasutavad vooluvete kiiruse mõõtmiseks peaaegu ainukese vahendina hüdroonetrilist tiivikut. Ekspluaatsioonis muutuvad aga tiiviku konstandid, mille töötu teatud arvu mõõtmiste järel tekib lubamatult suur viga. Selleks et tiivikut uuesti töökõlbuliseks teha, tuleb temale määratada uus konstandid — tiivik tuleb tareerida, määratada temale uus tareerimiskõrve.

Senini tareeriti tiivikuid Kau-

nases selleks spetsiaalselt valmistatud basseinis. Selline tiivikute kauge maa taha vedamine osutub küllaltki tükikaks ja kuluks.

Tänavu sügisel esitas ENSV Hüdrometeoroloogia Valitsus TPI geodeesia ja vesiehituse kateerile tellimuse — konstrukteerida koha peal tiivikute tareerimise seisid. Selle ülesande lahendamiseks on asunud vesiehitustesse haru-

ma kõrvalt, kohalikult üliopilased Grosberg, Sihiveer ja Rahuoja.

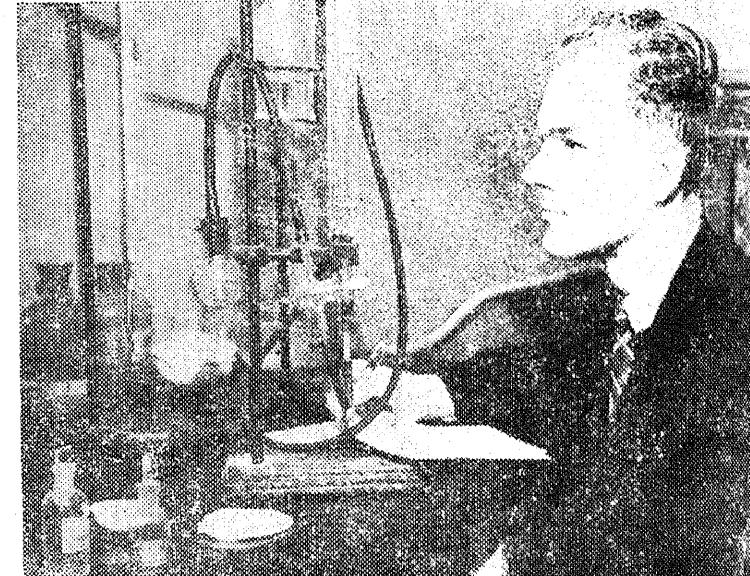
M. RAHUOJA (E-53)

PRAKTIKA DZERŽINSKIS

Käesoleva aasta suvel avanes viiul rühma K-92 üliopilasel võimalus viibida tööstuspraktikal Gorki oblasti Dzeržinski linna asetsevas M. I. Kalinini nimelises Tšernoretsenski keemiatehases. See oli meile esimeseks kokkupuuteks kaasaegse suurkeemiatehasega, mis jäitis võimsa ja sügava mulje. Tutvumine tehase organisatsiooniga ja paljude keemiatööstuse põhiproduktide tootmistehnoloogiga andis meile suuri praktilisi kogemuusi.

Tööstuspraktikal jälgisime amoniaagi, väavel- ja lämmastikuhappe, naatriumhüdroksüüdi, kaltsiumkarbiidi, elektroliitüülide klori ja kunstlike vääriskividetootmist, tutvusime öhu sügavjahuuse teel lahutamise seadmetega, tehase kesklaboratooriumiga ja muuga ja muu.

Meie tööstuspraktika põhjobjektideks olid seotud lämmastiku tootmisega seotud tsehhid. Just

Mihkel Veiderma (UTÜ keemilise tehnoloogia ring) esines 8. üliopilaste teadusliku konverentsi keemiaseltsioonis ettekanedega „Tähelepanekuid M. I. Kalinini nimelisest Tšernoretsenski keemikombinadist“. Pildil: M. Veiderma keemilaboratooriumis

E. Viljaranna foto

Rühm K-72 praktikal Lenigradis

Enamus rühma K-62 üliopilasi oli tööstuspraktikal kangelaslinnas Lenigradis asuvas Nevski keemiatehases. Tehases jaotati üliopilased kolme 6-liikmelise brigaadi. Kõik brigaadid tutvusid ühtlaselt kogu tehase tööga erinevalt möödunud aastal praktikal olnud üliopilastest, kes määräti kogu praktika ajaks kindlasse tsehhile, mille tehnoloogilise protsessi kõrval tutvutati üldjoontes ka teiste tschhhide tööga. Praktika läbiviimisel mainitud uue meetodi rakendamisel omandasid tulevased insenerid keemikud palju huvitavaid ja mitmekülgsed teadmisi väljavahape, naatriumsilikofluoriidi, koagulandi, superfosfaadi jt. aineid valmistamise tehnoloogia alalt. Juhtmõttes praktikal oli tut-

vada kogu tehasega võimalikult põhjalikult, et saadud kogemusi rakendada edukalt tulevases praktilises töös. Selleks oli määratud igale brigaadile oma juhendaja tehase insener-tehnolist personalist. Samuti oli nii üliopilaste käsutuses kaadri ettevalmistamise kabinet oma väga õpetlike makettide ja mudelitega.

Üliopilased, õigesti hinnates neile pandud kohustusi, tutvusid kõige põhjalikult. Eriti vääril esiletõstmist E. Piiroja poolt juhitud brigaad.

Järeljäänud vaba aega kasutati maksimaalselt, tutvudes linna mitmesuguste vaatamisvääristega ja muusumidega.

E. PATA (K-72)

Minski Autotehases

Õpperühma MM-71 üliopilastel avanes esimestena TPI-st võimalus olla tööstuspraktikal Valge-Vene NSV pealinna Minskis. See võimalus pakkus palju huvi ja köneainet juba möödunud seestri lõpul. Kõik olid lugenud autodest-gigantidest, mida kasutatakse kommunismi suurehitustel ja seeprast oli meile kui tulevastele masinaehitajatele kõigit tervitatav võimalus tööstuspraktika sooritamiseks tehases, kus toodetakse sellised hiigelautid. Juhitusteks praktikal oli tut-

Suurimaks huvioobjektiks oli meile aga tehase toodangust 25-tonnise kandejõuga autod, mida tehas toobab kommunismi suurehitustele jaoks. Selle autolla läbimõõt on 175 cm ja üldkõrgus üle 4 metri.

Tehas andis meile palju huvitavaid ja kasulikku. Esialgul me ei suutnud kohaneda tehase suurte mõõdetega, kuid juba mõne päeva pärast võis näha üliopilasi tungimata ühe vôi teise konstruktiivse vôi tehnoloogilise kümuse sisusse. Suurimaks huvioobjektideks olid peaegu täielikult mehaniseeritud valutseh ja monteerimistsehh. Paljudel pakkus aga huvi sepatsehh oma hiiglaslike auruhaamritega. Samuti jälgiti pidaval hiigelautode valmimist raskemasinate mchaanika- ja monteerimistsehhis. Opti tundma tehase toomistehnoloogiat ja üldist tootmise organiseerimist tehases.

Tööstuspraktika Minski Autotehases möödus õpperühma MM-71 üliopilastele kõigil kasulikult. Töime kaasa unustatud muljed tehasest, linnast ja sõbralikust valgevene rahvast.

O. UNGA (MM-71)

ÜTÜ tööst keemia-mäeteaduskonnas

Keemia-mäeteaduskonna ÜTÜ organisatsioon on aastast aastasse pidevalt kasvanud ja tugevenenud, olles praegu suurimaks TPI-s. Teaduskonnas on praegu 7 teaduslikku ringi, mis hõaravad kokku 250 üliõpilast. Ringides teostatakse praktilisi uuringistöid, koostatakse huvitavaid referaatte, korraldatakse ekskursioone jne. Läbimõeldud ja organiseeritud tööga paistavad silma keemilise tehnoloogia, orgaanilise keemia ja kütuse keemilise tehnoloogia ringid. Neli üliõpilasgruppi teostavad koostöölepingute korras praktilisi töid Tallinna tööstusettevõtetele.

Seda teravamalt paistavad silma mitmed lubamatud puudused meie teaduslike ringide töös.

Nendest kaheldamatult suurimaks on anorgaanilise ja analüütilise keemia ringi nõrk töö voi õigemini tegevusetust. Uus ringi juhatus (esimees üliõp. Tõnnissoo) pole seni teinud ringi töö organiseerimise alal midagi nimetamisväärset. Pool semestril on mõõdunud, ringi semestri tööplaan on aga koostatuna. Oigusatult nurisevad üliõpilased, et kateedrilt ringile antav temaatika on ebaühivitav ja vähepakkuva ja seetõttu puudub huvi ringi töö osa vältimiseks. Olukorraga, et I ja II kursuse keemikud on praktiliselt kõrvale jäändud ÜTÜ tööst, ei tohi enam leppida. Ringi juhatusel ja juhendaval kateedril tuleb lähematele

M. VEIDERMA (K-92)

О РАБОТЕ В ШКОЛАХ

Рассматривая работу школьного сектора СНО ТПИ, нужно сказать, что работа в подшефных школах проводилась слабо. Причиной этого частично является, конечно, слабое руководство этим сектором (ответственный Гебрук), а также пассивное отношение к своей работе таких членов сектора, как Кальо (горно-химический факультет), Панталон (строительный факультет), которые не проявляли никакой инициативы в своей работе, несмотря на то, что они отвечали за работу в школах на своих факультетах. Лучше других в школах работал экономический факультет (ответственный тов. Колк).

Основная работа в школах сводилась к проведению лекций на научно-популярные темы. Были проведены, например, лек-

ции: «О великих стройках коммунизма», «Об атомной энергии» и др. В весеннем семестре была проведена в школах выставка о нашем институте.

В институте проводился день «открытых дверей», в котором приняли участие больше трехсот выпускников средних школ г. Таллина. Мало внимания обращали на работу научных кружков в школе, в результате чего во многих школах плохо или совсем не работают научные кружки. В дальнейшем нужно обратить особое внимание на эту сторону работы и сделать так, чтобы учащиеся не были только пассивными слушателями лекций, проводимых нами, а сами активно участвовали в работе кружков.

В. ГЕБРУК (ММ-35).

Täita kohustus loomingulise koostöö alal

Käesoleva aasta 18. märtsil sõlmiti Eesti Energia riikliku elektrijaama ja TPI vahel sotsialistik loomingulise koostööleping.

Lepingu alusel oli ette nähtud ka üliõpilaste osavõtt elektrijaama abistamisest — 3 üliõpilast anorgaanilise ja analüütilise keemia ringist ja 4 üliõpilast soojusenergeetika ringist.

Sm-d Mašin, Doilov ja Murumets teostasid lepingu alusel eelkatseid, kuid saabunud eksmissioon katkestas nende tööning see lõpetati keemikute osas öppejõudude poolt käesoleva suve jooksul.

Sm-d Soodla, Vaher, Muru ja Johanson soojusenergeetika ringist teostasid mõodunud semestril tuhaproovide ettevalmistamist. Käesoleval semestril nad pole aga veel tööle asunud, kuigi just semestri esimesel poolel oleks olnud kergem teostada nendele ettenähtud töö.

On tarvis, et töö juhataja sm. Öpik näitaks nendele üliõpilastele kohe kätte nende tööpostid, ja et mehaanikateaduskonna ÜTÜ nõukogu põdraks sellele oma tähelepanu.

U. HÖDRAJÄRV (K-72)

Üliõpilased Joorits ja Sumbak ÜTÜ ehitusringist teostamas töötamisi ÜTÜ 8. konverentsil esitatud töö „Keramiidi tootmine ja kasutamine“ jaoks

E. Viljaranna foto

Ohutustehnika eeskirjade täitmine TPI keemialaboratooriumides

Kemikaalidega töötamisel tuleb täpselt kindni pidada vastava ohutustehnika määrustest, sest vastasel korral võib pikemaajaline ebaõige kemikaalidega töötamine rikkuda töötaja tervist või ebaõige kaitsevise põhjustada töönetust.

TPI keemia-alastes laboratooriumides esinev parajusid onutustehnika ja tööstustervisnõu määruste rikkumisi.

Sisenedes keemialastesse laboratooriumides teki kusimus, misilised on need põnitusid noudet ohutus töötamiseks mainitud laboratooriumis.

Hoolikamalgi otsimisel ei leia silm laboratooriumides tööjuhiseid, sisekorra ja ohutustehnika eeskirju. See parast on arusaadav sageli avaldatav arvamus: „Mis muud, kui olla ettevaatlik, ega siis midagi juu? See põhiliselt õige arvamus vajab nagu iga teinegi põhimõte lähestetust. Esimeseks sammuks ohutustehnika olukorra parandamiseks igas laboratooriumis on selgitada seites laboratooriumis töötaja, mis on ohutlikku töötamisel antud laboratooriumis. Selleks peab laboratooriumi juhtkond välja töötama sisekorra ohutus ja ohutustehnika juhised töötamiseks antud laboratooriumis, need läbi arutama katedri koosolekul ning üles riputama eesti ja vene keeles nähtavale kohale.

Keemialaboratooriumides esineb eriti ohtlikke kemikaale ja reaktiive. Töönetustesse vältimiseks tulub nende eriti ohtlike töövõtete kohta koostada hoitusalatid ja asetada need töökohadele, kus kõige sagadamini kasutatakse ohtlike kemikaale, teostatakse ohtlike reaktioone. Eriti oluline on see just mitte antud eriala õppiviale üliõpilastele, s. o. mitte-keemikutele.

Keemialaboratooriumides on väga oluline ventilatsioon. Ka sellest suhtes ei ole TPI keemialaboratooriumides kõik korras, kuigi võrreldes mõne aasta eest valitsenud olukorraga on asi tugevasti paranenud. Suuremas osas laboratooriumides on tömbekappide ventilaatorite elektromotoride töökorras ja küllaldase võimsusega. Kokkuleppe ainel selati ümber keemilise tehnoloogia laboratooriumide ventilatsioon, mille täielik montaaž aga tugevasti hilines.

Kuid tömbekappide kasutamine ei toimu tihti õigesti. Reaktsioonide kulgemisel ei sueta sageli tömbekappide uksi, mis võimaldab reaktsiooniid tekitatud produktidel laboratooriumi õhku. Lahtised tömbekappi uksed vähendavad tömbe efektivust, mistöötu sageli väädetakse, et ventilaatori võimsus on väiken. Olukorda aitaks parandada vastavate mõistedetulestustiitide asetamine ustele, nagu on tehtud mõningais teistes meie kodumaa kõrgemates õreasustutes.

Edasi on rida kaitsevahendeid onnetuste vältimiseks ja esmaahvahendatud tekinud onnetustesse puhul suuremate vigastuse vältimiseks, mida peab omama iga keemialaboratoorium, nagu näiteks lahendatud alused mõrgituse või põletuse puhuks hapega, prillid silmade kaitseks pritsmete ja väiksemate plahvatuste eest,

Nõukogude sportlaste voldud Helsingi olümpiaadil

В ответ на заметку тов. Буцидзе и Быкова об организации кружков по изучению языков, профком института сообщает, что в настоящее время организован и провел уже ряд занятий кружок по изучению эстонского языка (руководитель тов. Тамм).

В ближайшее время начнет работать кружок по изучению английского языка (руководитель тов. Рандма). Намечено организовать кружок русского языка.

Запись желающих заниматься в кружках производится в профкоме института. Справки можно получить на кафедре иностранных языков.

Профком ТПИ

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ:

I страница

Передовая — Больше внимания научной работе на производственной практике.

К. Мяэots и Э. Галинский — Все силы на выполнение решений XIX съезда партии!

Л. Петрова — Пользуйтесь кабинетом марксизма-ленинизма.

Группа ММ-35 — «Активист» Агинский.

II страница

В. Кескюла — Производственная практика текущего года.

А. Сумбак — О практике в Москве.

К. Хинсберг — Работа в кружке геологии.

М. Вейдерма — Практика в Дзержинске.

З. Пата — Группа К-72 на практике в Ленинграде.

О. Унга — На Минском автомобильном заводе.

III страница

М. Вейдерма — О работе НСО на горно-химическом факультете.

В. Гебрук — О работе в школах.

Х. Эрм — Победы советских спортсменов на олимпийских играх в Хельсинки.

У. Хыдрайр — Выполнить обязательство по творческому сотрудничеству.

У. Рандмер — Соблюдение правил безопасности в лабораториях химики ТПИ.

IV страница

Рейд «Таллинского политехника» в общежитиях ТПИ.

Л. Саарсона и Е. Воогла — Устранить недостатки в общежитиях.

М. Беляев — Шефы, помогите нам!

Н. Багнокова — Надладить воспитательную работу.

О. Лайдинен — О работе студсоветов.

H. ERM,
TPI kehalise kasvatuse ja spordikateedri juhataja

Рейд „Таллинского политехника“ в общежития ТПИ

Устранить недостатки в общежитиях

Высшие школы нашей страны выпускают специалистов, глубоко знающих свое дело, людей культурных, всесторонне развитых. Партия и правительство уделяют большое внимание созданию здоровых и культурных условий жизни для успешной учебной работы студентов в общежитиях.

Но дирекция и общественные организации нашего института не проявили должного внимания решению этого вопроса.

в комнате № 29 вообще нет общего освещения. Нет общего освещения и в комнате № 21, (в общежитии на Лай) где проживает 6 человек. Особенное холодно бывает в комнатах № 27, 41 (Кохту 4), а также № 29 (Лай 5), где печь без задвижки.

В общежитии на Лай, где топят 1 раз в неделю, следовало бы топить чаще ввиду холодной погоды. Тормозит учебную работу недостаточная обеспеченность

из титана, негде его сушить. Нет и титана на кухнях некоторых общежитий. Несмотря на неоднократные замечания, продолжает царить грязь и беспорядок (Кохту, Лай, Тоомпуйесте). До сих пор не урегулирован вопрос дежурств по кухням. Прекрасное впечатление на участников рейда произвели общежития девушек. Везде чисто, аккуратно. Чувствуется заботливая рука студенток, потративших немало времени, чтобы привести свои комнаты в образцовый порядок. Так, комната № 16 (живет 13 человек) добилась больших успехов, повысив чистоту от 20 проц. почти до 100 процентов.

Студентам общежитий на Лай и Кохту надо брать пример со студенток своей же группы, добившихся такого порядка и чистоты. Особенно это относится к студентам комнат № 4, 9 (Лай) № 17 (Тоомпуйесте).

В общежитиях совсем не чувствуется роли комсомольской организации. Так, в общежитии на Кохту, где живут активные комсомольцы, члены бюро, читают «желтую литературу», причем считают это самым нормальным явлением. Комсомольцы не помогают своим товарищам по общежитию навести порядок в комнатах, часто рядом с очень чистыми встречаются комнаты, в которых грязь и беспорядок.

Шефство, взятое факультетскими комсомольскими организациями над отдельными общежитиями, зачастую формально. Так, например, совершенно не чувствуется шефство строительного факультета над общежитием на Лай.

Все эти факты говорят о необходимости принять решительные меры для устранения существующих недостатков, мешающих успешной учебной работе в общежитиях.

Л. САМСОНОВА (К-33)
Е. ВООГЛА (К-33)

В женском общежитии на Пярну маантеэ

Фото Э. Вильяранд

Рейд, проведенный «Таллинским политехником» в целях выяснения условий нормальной работы в общежитиях, показал недостаточную заботу о быте студентов. Наряду с комнатами, где есть все условия для успешной работы, встречаются и такие, где у студентов нехватает даже самого необходимого (столов, стульев, ламп). В некоторых комнатах плохое освещение, холодно. Так например, в общежитии на Тоомпуйесте в комнате № 2 на 8 человек приходится только одна настольная лампа, а

студентов чертежными досками, что приводит к срыву сроков сдачи чертежей. Все эти недостатки могут быть легко устранены, т. к. они не требуют больших средств и времени.

Много времени для учебной работы могут дать студентам нормальные бытовые условия. А между тем и в этой области имеется ряд существенных упущений. Так, прачечная на Лай, работавшая в прошлом году, совершенно выбыла из строя. А студенту, которому посчастливилось выстирать белье водой

ШЕФЫ, ПОМОГИТЕ НАМ!

Общежитие № 1 по улице Лай 5 — одно из самых больших общежитий нашего института. Здесь живут студенты всех факультетов. В культурно-бытовом отношении это общежитие — самое неблагоустроенное. Казалось бы, что комсомольская организация и другие общественные организации института должны обратить особое внимание на это общежитие. Но комсомольскую организацию нашего института это, видимо, вообще не интересует. Так за весь прошлый год мы ни разу не видели своих шефов (горно-химический факультет). В этом году шефст-

во над нашим общежитием взяла комсомольская организация строительного факультета. Но положение общежития, видимо, также мало интересует их, как и предшественников. Правда, нужно быть справедливым, шефы были у нас 2—3 раза, но их визиты имели целью лишь ознакомление с общим положением в общежитии. Никакой помощи никакой поддержки, никаких практических указаний...

Не находят поддержки студсовет общежития и в комитетах комсомола ТПИ. Тов. Кескюла посетив наше общежитие, ограничился лишь пожалами в адрес

студсовета. Никакой критики... Когда студсовет обратился к нему за помощью, он предпочел молчать.

Работа в общежитии налаживается с трудом. Бытовые условия жизни студентов находятся на очень низком уровне. Политмассовая и культ-массовая работа почти не проводится. Только к 7 ноября удалось обустроить красный уголок.

Мы еще раз обращаемся к общественным организациям ГПИ: «Помогите нам сделать жизнь студентов нашего общежития культурной!».

М. БЕЛЯЕВ (Л-33)

Наладить воспитательную работу

Рейд, проведенный в общежитиях нашего института «Таллинским политехником» выяснил много недостатков в общежитиях и причин их возникновения. Комсомольская организация недостаточно обращает внимание на общежития. Плохо поставлена политко-массовая и культмассовая работа. Так в общежитиях на Тоомпуйесте, Пярну маантеэ не было проведено ни одной лекции. Правда, там нет красных уголков, но можно было согласовать с общежитием, где имеются красные уголки и провести совместные мероприятия. Хорошо, но недостаточно проводят политмассовую работу студсовет на Раахваху совместно с студсоветом на Кохту. В общежитии Лай 5 не было проведено ни одной лекции. Бытовые секторы комсомольских бюро факультетов очень плохо работают. Комсо-

мольская организация по политмассовой работе ограничивается созданием библиотек, подпиской газет и вопросом стенгазет, что совершенно недостаточно. Красные уголки плохо оборудованы. Так, красный уголок в общежитии на Тоомпуйесте (ответственный тов. Нахкур), не был приведен в порядок до 7-го ноября. Хорошо украсили красные уголки на Раахваху З и Лай 5. Тов. Нахкур надо поучиться у этих товарищей, как украсить уголок.

Причиной плохой работы комсомольских бытовых секторов является то, что они не прочувствовали, насколько важен быт студентов. Так продолжать нельзя. Необходимо наладить работу в общежитиях как следует.

Н. БАГНЮКОВА (Л-53)

Mõned ühiselamu elanikud jätkavad tubade koristamise ainsult korista hooleks ja nad ei suuda kuidagi aru saada, millest on tingitud korralagedus nende tubades

О работе студсоветов

До годовщины Великой Октябрьской социалистической революции жилищно-бытовая комиссия профкома ТПИ собрала председателей студенческих советов наших общежитий, чтобы подвести итоги соцсоревнования между общежитиями. На этом собрании председатели студсоветов выступали с отчетами о работе студенческих советов.

Студсовет общежития № 3 по Раахваху работал хорошо. В красном уголке этого общежития совместно с студсоветом ул. Кохту было проведено ряд интересных вечеров отдыха, где читались лекции о Фрунзе, об адмирале Макарове и т.д.

Жаль только, что такие хорошие мероприятия проводятся не в воскресенье, чтобы могли принять участие в вечере отдыха и те студенты, которые в субботу вечером находятся на занятиях и плохо то, что на эти вечера не приглашаются студенты тех общежитий, которые не имеют красных уголков (Тоомпуйесте, Бульвар Ленина, Пярну маантеэ).

Собрание оценило работу студсоветов только двух общежитий, из которых на I место вышло общежитие на Раахваху З (председатель студсовета Сазонова), на II общежитие на бульваре Ленина 5 (Лайдинен).

Остальные места не распределялись, т. к. заместитель председателя студсовета общежития по Тоомпуйесте Генс пришел на собрание «не подготовленным» и не мог ничего рассказать о работе студсовета. Председатели с общежитий Лай (Ахонен) и Пярну маантеэ (Пеэгсалу) сами не пришли и не прислали заместителей.

Собрание отметило, что студсоветы на Тоомпуйесте и Пярну маантеэ работают плохо. Они

все еще не сумели наладить движение и пассивно относятся к нарушениям дисциплины в общежитиях.

Многое в работе студсовета зависит от комендантов.

Когда комендант интересуется жизнью студентов, помогает студсовету ликвидировать имеющиеся недостатки — согласованная работа приносит хорошие плоды.

Примером может служить комендант Щербакова, которая принимает активное участие не только на рабочих совещаниях председателей студсоветов, но и оказывает реальную помощь студсоветам. В то же время комендант Лайсарв редко бывает в общежитии на Тоомпуйесте и не посещает рабочие собрания председателей студсоветов.

О. ЛАЙДИНЕН (Л-73)

Lai tänaval ühiselamus elab ülipilane Lillioja eeskojas, kust käib läbi 20 inimest (üla)

Tuba nr. 26 (Lai tn.) läbilöikes (vasakul)

G. Ruuberi ja J. Kruusimäe karikatuurid

Lai tänaval ühiselamus oli mõodunud aastal pesuruum kütma vee ja vanniga. Praegu on kütma varustatud rikkalikult kütma veega

Toimetaja A. LEBBIN